

Forskrift om lokal luftkvalitet (med endringsforslag fra SFT)

fastsatt i medhold av lov 13. mars 1981 nr 6 om vern mot forurensninger og avfall (forurensningsloven) §§ 5, 9, 49, 51 og 81 jf. EØS-avtalens vedlegg XX pkt. 14a og (direktivene 96/62/EF, 99/30/EF og 2000/69/EF)."

§ 1 Formål

"Denne forskrift har som formål å fremme menneskers helse og trivsel og beskytte vegetasjon og økosystemer ved å sette minstekrav til luftkvalitet og sikre at disse blir overholdt."

§ 2 Virkeområde

"Forskriften gjelder utendørs luftkvalitet og omfatter stoffene:

- svevestøv (PM₁₀)
- nitrogenoksider og nitrogendioksid
- svoveldioksid
- bly
- benzen
- karbonmonoksid"

§ 3 Anleggseiers ansvar

"Eier av anlegg som bidrar vesentlig til fare for overskridelse av grenseverdiene i § 6 eller i forskrift fastsatt av kommunen i medhold av § 4, eller i § 9 skal sørge for å gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre at de grenseverdier og krav som følger av disse bestemmelsene blir overholdt og skal dekke kostnadene forbundet med gjennomføringen. Miljøverndepartementet-SFT kan gi pålegg om at flere eiere av anlegg skal samarbeide om gjennomføringen av tiltak.

Eier av anlegg som bidrar vesentlig til konsentrasjonene i §§ 6 7 og 7 8 skal medvirke til målinger, beregninger og tiltaksutredninger som nevnt i §§ 7 og 8, jf. § 4. Eier av mindre fyringsanlegg som faller inn under forurensningslovens § 8 første ledd nr. 2 er likevel bare ansvarlig for de plikter kommunen pålegger i medhold av §§ 4 og 5.

Ved vurderingen av om en kilde bidrar vesentlig til overskridelsen av de enkelte grenseverdier, skal kun lokalt skapte bidrag medregnes. Utslipp fra trafikk på veier skal sees under ett, uavhengig av hvem som eier veiene. Det samme gjelder utslipp fra sammenhengende havneområder med ulike eiere. Også utslipp fra mindre fyringsanlegg som faller inn under forurensningslovens § 8 første ledd nr 2 skal sees under ett.

Tillatelse etter forurensningslovens § 11 fritar ikke for plikter etter denne forskriften."

§ 4 Kommunens ansvar og myndighet

Kommunen skal sørge for etablering av målestasjoner, samt for gjennomføring av målinger og/eller beregninger iht. § 7 etter at det er innhentet uttalelse fra de andre ansvarlige iht. § 3. Kommunen skal også sørge for utarbeidelse av nødvendige tiltaksutredninger iht. § 8 i samråd med de ansvarlige iht. § 3.

Kommunestyret kan i forskrift fastsette strengere grenseverdier for sin kommune enn de som fremgår av § 6. Kommunen kan gi nødvendige pålegg for å sikre at forskriftens krav overholdes, herunder gi pålegg om gjennomføring av tiltak for å sikre overholdelse av kravene i § 6 eller strengere grenseverdier iht. lokal forskrift, samt om opplysningsplikt og undersøkelse iht. forurensningslovens §§ 49 og 51. Kommunen kan også pålegge de ansvarlige iht. § 3 å gjennomføre plikter etter §§ 7, 8 og 10.

Pålegg om gjennomføring av tiltak for å sikre overholdelse av kravene i § 6, eller strengere grenseverdier iht. lokal forskrift, til virksomheter som har tillatelse etter forurensningslovens § 11, skal gis av den forurensningsmyndighet som har gitt tillatelsen.

Kommunen skal sørge for at eiere av mindre fyringsanlegg som nevnt i § 3 samlet sett oppfyller sin andel av de plikter som følger av § 6. Kommunestyret kan gjennom forskrift etter forurensningslovens § 9 eller enkeltvedtak etter lovens § 7 fjerde ledd regulere utslippene fra slike fyringsanlegg. Slik forskrift eller enkeltvedtak kan likevel ikke inneholde restriksjoner som medfører at kapasiteten på strømmettet lokalt eller nasjonalt overbelastes.

Kommunen kan i det enkelte tilfelle gjøre vedtak om at plikter som forskriften legger på eieren av et anlegg, i stedet skal ligge på en annen som driver virksomhet som forurenser og kan i særlige tilfeller pålegge den ansvarlige for et anlegg å gjennomføre plikter etter forskriften selv om anlegget ikke bidrar vesentlig til konsentrasjonen av de enkelte stoffene.

§ 5 Kostnadsdekning

~~Miljøverndepartementet~~ SFT kan gi pålegg om dekning og fordeling av anleggseiernes kostnader ved tiltak for å overholde kravene i § 6, lokal forskrift iht. § 4, og etter § 9, jf. § 3.

Kommunen kan pålegge de ansvarlige etter § 3 å dekke kostnadene ved gjennomføring av pliktene i §§ 7, 8 og 10. Kostnadene skal fordeles i forhold til den enkeltes bidrag. til forurensningskonsentrasjonen.

Kommunen kan pålegge eiere av mindre fyringsanlegg å dekke kostnadene forbundet med mindre fyringsanleggs andel av pliktene i §§ 6, 7, 8, 9, og 10.

Kommunestyret kan gi forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter denne forskriften. Gebyrene kan kreves av de ansvarlige etter § 3, samt av eiere av

mindre fyringsanlegg og skal settes slik at de samlet ikke overstiger kommunens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollordningen, jf. forurensningslovens § 252a. Gebyret er tvangsgrunnlag for utlegg.”

§ 6 Grenseverdier for tiltak

Forurensningskonsentrasjonen i utendørs luft skal fra og med de fastsatte fristene ikke overstige følgende grenseverdier ~~flere enn det tillatte antall ganger.~~

Selve tabellen er gjengitt i vedlegg.

Tiltak i ett område skal ikke medføre overskridelser av tiltaksgrensene i andre områder. Tiltakene skal sikre at grenseverdiene vil være overholdt i minst 3 år etter tiltaksgjennomføring.

Inntil tidspunktene for oppfyllelse av grenseverdiene i denne bestemmelsen, gjelder minstekravene i EUs direktiver 80/779/EEC og 85/203/EEC.

§ 7 Krav til måling og beregning av luftkvaliteten

I større byområder samt i andre soner hvor ~~øvre eller~~ nedre vurderingsterskel er overskredet, skal det foretas målinger. I større byområder og soner hvor konsentrasjonene i et representativt tidsrom ligger mellom øvre og nedre vurderingsterskel, kan antall målestasjoner reduseres hvis det benyttes en kombinasjon av målinger og modellberegninger. I større byområder og soner hvor konsentrasjonene ligger under nedre vurderingsterskel er det tilstrekkelig å benytte modellberegninger eller teknikker for objektive anslag for å vurdere luftkvaliteten. I større byområder skal det likevel foretas målinger av SO₂ og NO₂.

For å kunne vurdere luftkvaliteten i forhold til de helsebaserte grenseverdiene i § 6, skal minste antall faste målestasjoner for hvert stoff være:

Befolkningsmengde i større byområde eller sone (i 1000)	Ved overskridelse av øvre vurderingsterskel	For konsentrasjoner mellom øvre og nedre vurderingsterskel	For SO ₂ og NO ₂ i større byområder hvor konsentrasjonene er lavere enn nedre vurderingsterskel
0 – 249	1	1	-
250 - 499	2	1	1
500 - 749	2	1	1
750 - 999	3	1	1
1 000 – 1 499	4	2	1
1 500 – 1 999	5	2	1
~~2 000 – 2 749~~	~~6~~	~~3~~	~~2~~
~~2 750 – 3 749~~	~~7~~	~~3~~	~~2~~

Ved overskridelse av øvre vurderingsterskel for nitrogendioksid og svevestøv, skal det inkluderes minst 1 bybakgrunnsstasjon og 1 trafikkorientert stasjon. Det samme

gjelder for overskridelse av øvre vurderingsterskel for benzen og karbonmonoksid såfremt dette ikke medfører en økning av antall stasjoner.

I større byområder skal det etableres målestasjoner som kan gi representative data om konsentrasjonen av PM_{2,5}.

For vurdering av forurensningen i områder rundt større punktkilder, skal antall målestasjoner vurderes ut fra utslippsmengde, sannsynlige spredningsmønstre for forurensningen og den potensielle eksponeringen for befolkningen.

For å kunne vurdere luftkvaliteten i forhold til de vegetasjonsbaserte grenseverdiene i § 6, skal minste antall målestasjoner for hvert stoff være:

Ved overskridelse av øvre vurderingsterskel	For konsentrasjoner mellom øvre og nedre vurderingsterskel
1 stasjon hver 20 000 km ²	1 stasjon hver 40 000 km ²

Målestasjoner som skal brukes til å vurdere overholdelsen av grenseverdier for helsebeskyttelse, skal plasseres slik at de gir data om de områdene i en sone eller større byområde som har de høyeste konsentrasjonene som befolkningen må forventes å bli utsatt for, direkte eller indirekte, i en periode som er betydningsfull i forhold til grenseverdien(e)s midlingstid. Målestasjonene skal plasseres slik at de også reflekterer konsentrasjonsnivåer i andre områder innen en sone eller større byområde som er representative for den eksponering befolkningen utsettes for.

Målestasjoner med faste målinger som skal brukes til å vurdere overholdelsen av grenseverdier for økosystemer og vegetasjon skal plasseres i god avstand fra større byområder, andre bebygde områder, industrianlegg og motorveier.

Referansemetoder for måling som angitt i gjeldende EU-direktiver skal benyttes i de tilfeller det foreligger slike. Andre metoder kan bare benyttes hvis det kan dokumenteres et tilstrekkelig samsvar med referansemetoder for de enkelte komponenter.

§ 8 Krav om tiltaksutredning

Viser målinger iht. § 7 i en sone eller større byområde fare for overskridelse av en eller flere av grenseverdiene i § 6 ~~flere enn det tillatte antall ganger~~, skal det foretas en tiltaksutredning som redegjør for nødvendige tiltak for å tilfredsstille forskriftens krav.

Fare for overskridelse foreligger når summen av konsentrasjonen og toleransemarginen i det angitte år i nedenstående tabell overskrides.

Selve tabellen er gjengitt i vedlegg.

Etter tidspunkt for overholdelse av grenseverdiene forstås fare for overskridelse som overskridelse av øvre vurderingsterskel i § 7, unntatt for PM₁₀ hvor tilsvarende grense er overskridelse av døgnmidlelet mer enn 35 ganger og et årsmiddel på 28 µg/m³.

§ 9 Alarmterskler

Hvis konsentrasjonen av svoveldioksid overstiger 500 µg/m³ eller konsentrasjonen av nitrogendioksid overstiger 400 µg/m³ i tre sammenhengende timer på steder som er representative for luftkvaliteten over minst 100 km² eller en hel sone eller større byområde skal kommunende ansvarlige iht. § 3 varsle offentligheten om :

- 1) dato, time og sted samt årsaken til overskridelsen hvis den er kjent
- 2) prognoser om:
 - endringer i konsentrasjonene (forbedring, stabilisering eller forverring)
 - samt årsaken til den forventede endringen
 - berørt geografisk område
 - varighet
- 3) hvilke befolkningsgrupper som antas å være særlig følsomme for overskridelsen
- 4) hvilke forholdsregler følsomme befolkningsgrupper bør treffe.

§ 10 Rapportering, dokumentasjon og tilsyn

Kommunen skal sørge for rapportering av metoder, prosedyrer og data etter nærmere bestemmelser fra Statens forurensningstilsyn. Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer kan også stille nærmere krav til antall og plassering av målestasjoner, prosedyrer, metoder og dokumentasjon for å sikre at dataene har tilfredsstillende kvalitet og er sammenlignbare, samt stille nærmere krav til tiltaksutredninger og tilgjengeliggjøring av data for allmennheten.

Kommunen fører tilsyn med at bestemmelsene i forskriften overholdes.

§ 11 Klage

Vedtak etter § 4 om gjennomføring og kostnadsdekning av tiltak for å sikre overholdelse av grenseverdiene i § 6 eller lokal forskrift iht. § 4 kan påklages til Miljøverndepartementet. SFT. SFT vurderer i samråd med Miljøverndepartementet om saker med store budsjettmessige konsekvenser eller hvor større infrastrukturspørsmål berøres, bør behandles av departementet. Andre vedtak truffet av kommunen kan påklages til kommunestyret eller særskilt klagenemnd opprettet av dette.

§ 12 Unntak

Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer, kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra forskriftens krav.

§ 13 Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i forskriften eller vedtak i medhold av forskriften overholdes kan kommunen fastsette tvangsmulkt, jf. forurensningslovens § 73. Statens forurensningstilsyn kan på samme måte fastsette tvangsmulkt knyttet til vedtak etter § 10 første ledd, annen setning.

§ 14 Straff

Overtredelse av forskriften eller av vedtak i medhold av forskriften straffes etter forurensningslovens § 78 og straffelovens §§ 48a og 48b, hvis forholdet ikke går inn under en strengere straffebestemmelse.

§ 15 Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft straks.

§ 16 Opphevelse av andre forskrifter

Forskrift om grenseverdier for lokal luftforurensning og støy av 30. mai 1997 oppheves ved denne forskrifts ikrafttredelse.